

KRABBEKONFERANSEN 2013

ved Norges Råfisklag

TRONDHEIM den 9. – 10. januar 2013

Harald Nordås
Senior rådgjevar / Cand.scient.,
Mattilsynet, Hovedkontoret, TA Fisk og sjømat

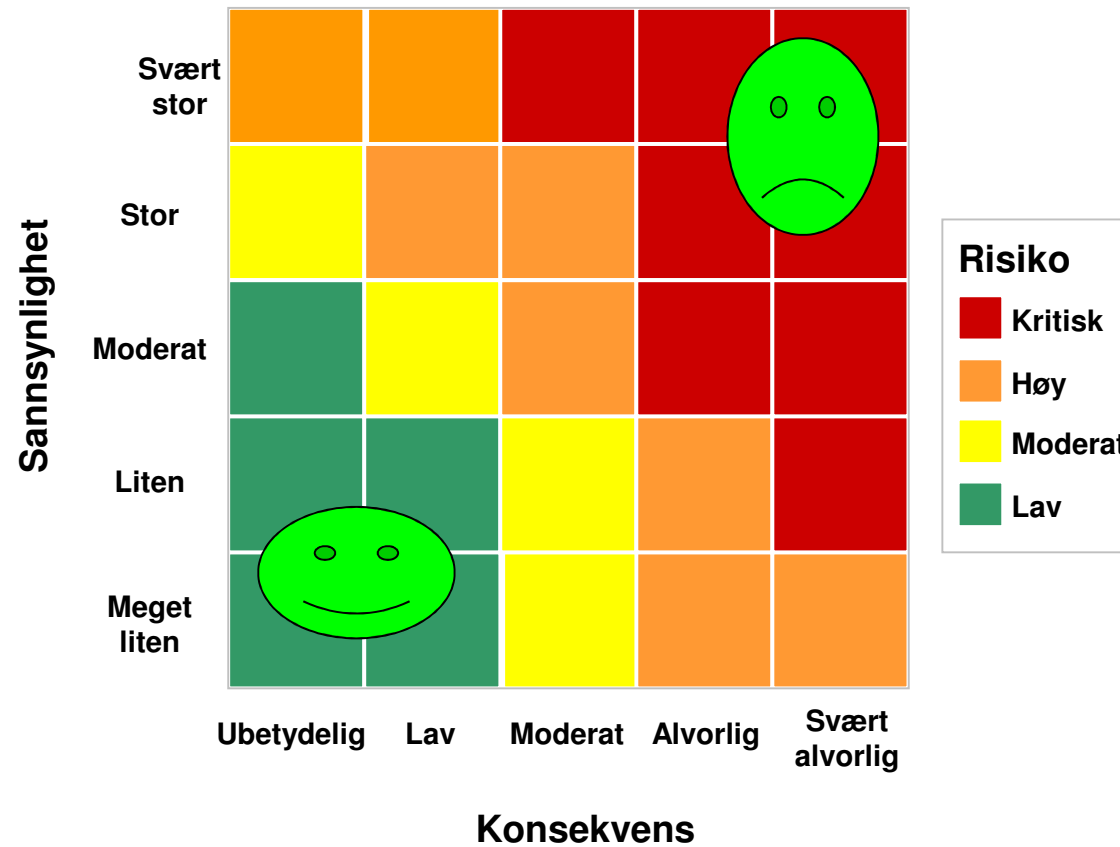
Nåværende kostholdsråd for taskekrabber

- Forurensning: kadmium
- Sist vurdert 2012
- **Advarsel: Ikke spis taskekrabber fangstet fra hele området nord for Saltfjorden**
- Kadmium akkumulerer i kroppen og kan gi nyreskade, beinskjørhet og økt risiko for kreft, samt redusert fertilitet

Hva betyr kostholdsråd fra Mattilsynet?

- **Kostholdsråd er informasjon til publikum om at det er forurensing i en aktuell matvare**
- **Kostholdsråd er gitt fordi ved å spise gjeldende mat vil vi utsette oss for mulige problem**
- **Kostholdsråd er et resultat av samlet vurdering av inntak av gjeldende fremmedstoff(er)**

Risikovurdering som del av kostholdsvurdering

Vedtatte grenseverdier for noen fremmedstoff - tungmetall og klorholdige forurensinger

Fremmedstoff / mat	Fiskelever	Fiskefilet	Blåskjell	Klokjøtt fra krabbe
Cd	-	0,05 mg/kg	1,00 mg/kg	0,50 mg/kg
Hg	0,50 mg/kg	0,50 mg/kg	0,50 mg/kg	0,50 mg/kg
Pb	-	0,30 mg/kg	1,50 mg/kg	0,50 mg/kg
dioksin	-	3,5 pg/g		
dioksin + dl.PCB	20,0 pg/g	6,5 pg/g		
benso(a)pyren (PAH)		2,0 µg/kg	10,0 µg/kg	5,0 µg/kg

Tal i tabellen er: *våt vekt* av fisk/skaldyr

Grenseverdier fra forordninger: 1881/2006 og 1259/2011

Hvorfor er det så store mengder kadmium nord for Saltfjorden?

- Ukjent – og er per i dag et **MYSTERIUM!!**
- Fylkesmennene / kommuner har søkt etter mulige kilder (deponi, dumping, lekkasjer, etc.):
UTEN SPOR AV KILDER
- Klima- og forurensingsdirektoratet (Klif) har fått undersøkt sedimenter:
UTEN SPOR AV KILDER

Hvorfor kostholdsråd?

- Høye kadmiumpverdier ble først registrert rundt Saltfjorden
- Grunnlaget for utvidet kostholdsråd er rapporten av undersøkelsen som Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) har utført for Mattilsynet:

*Fremmedstoffer i villfisk med vekt på kystnære farvann – Delrapport I / september 2012:
Undersøkelser av miljøgifter i taskekrabbe*

Konsekvenser

- Kostholdsrådet er gitt for privatpersoner / hobbyfiskere
- Det blir gitt *et råd* og ikke et *forbud*
- Næringen får *større krav* til dokumentasjon om at kadmiuminnholdet ikke overstiger grenseverdien
- Det finnes (store) variasjoner av kadmiuminnhold i klokjøtt innenfor korte avstander

Hva gjør Mattilsynet?

- På oppdrag fra Mattilsynet har NIFES utvidet undersøkelsen i **Lofoten, Vesterålen** og noe i **Andfjorden**
- Resultat er ventet tidlig i 2013
- Den utvidete undersøkelsen *kan* gi endring i kostholdsrådet

Fortsatt fangst av taskekrabbe?

- Det er behov for å lete videre etter **HVORFOR** taskekrabben har slike unormalt høye verdier av kadmium i det aktuelle området
- Når vi vet hvorfor, kan det fortelle om det er noe som kan gjøres – eller om **det bare er sånn**

~ db ~